

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/18/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212010417
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Evžen Kelij
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7212010417.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Evžena Kelija a členov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Zoltána Szalaya, v trestnej veci obžalovaného N. N. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods.1 písm. a) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 26. februára 2014 v Košiciach o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 18.6.2013, sp. zn. 6T/37/2012 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „prvostupňový súd“) zo dňa 18.6.2013, sp. zn. 6T/37/2012 bol obžalovaný N. N. oslobodený podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby Okresného prokurátora pre Košice II zo dňa 20.3.2012, sp. zn. 2 Pv 835/2011 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods.1 písm. a) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 30.10.2011 v presne nezistenom čase od 02,00 hod. do 02,30 hod. v N. na V. G. Č.. X/A v priestoroch Z. Z. pred najmenej piatimi tam prítomnými osobami fyzicky napadol Ing. W. Z. tak, že tohto udrel päťou do oblasti nosa, čím mu spôsobil zranenia a to zlomeninu nosových kostí s minimálnym posunom úlomkov, pomliaždenie ľavej očnice, pomliaždenie čelovej oblasti hlavy, tržnú ránku slizničnej časti dolnej pery úst a podvrtnutie krčnej chrbtice s dobou liečenia a práceneschopnosťou do 42 dní,

pretože skutok nie je trestným činom .

Proti rozsudku podal odvolanie prokurátor okresnej prokuratúry (ďalej len „odvolateľ“). V písomnom odôvodnení podaného opravného prostriedku sa nestotožňuje s právnymi úvahami prvostupňového súdu, pričom poukazuje, že ako poškodený Ing. W. Z., tak i jeho brat - svedok B. Z. vo svojich výpovediach potvrdili, že obžalovaný ako prvý udrel poškodeného do tváre, išlo o minimálne dva až tri údery. Aj ďalší svedok L. L. mal potvrdiť, že to bol obžalovaný, ktorý udrel päťou poškodeného do tváre. Vzhľadom na korešpondenciu výpovedí týchto svedkov so závermi znaleckého posudku považuje ich za pravdivé. Nemožno vzhľadom na závažnosť poranení spôsobených poškodenému hovoriť o nutnej obrane. Má za to, že sa obžalovaný dopustil žalovaného skutku, ktorým spáchal žalované prečiny. Navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 321 ods.1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný využil svoje právo v zmysle § 314 Tr. por. a prostredníctvom obhajcu sa vyjadril k odvolaniu odvolateľa. Z vyjadrenia vyplýva, že sa plne stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný odvracal útok poškodeného a jeho brata a jeho obrana preto nebola zjavne neprimeraná útoku a pre uvedený dôvod tak jeho konanie nemožno kvalifikovať ako trestný čin. Jeho výpoveď potvrdili svedkovia B. V. a M. J., ako i druhostupňový bratranec G. N.. Z týchto

výpovedí vyplynulo, že to bol práve poškodený, ktorý bol iniciátorom konfliktu a ako prvý obžalovaného udrel brat poškodeného B. Z.. Obžalovaný tak využil len svoje právo na obranu, keďže útočníci boli v prevahe. Výpovede poškodeného, jeho brata B. Z. a svedka L. L. sú rozporuplné a navzájom si odporujúce. V ďalšom poukazuje na tú skutočnosť, že to boli poškodený a jeho brat B., ktorí boli právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 29.6.2012, sp. zn. 6T/44/2012 odsúdení za fyzické napadnutie obžalovaného. Napokon, poukazuje na to, že výrok o vine musí byť založený na dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného konania. Ak teda existujú o otázke viny rozumné pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť inými dôkazmi a tieto trvajú po vykonaní a vyhodnotení všetkých dostupných dôkazov, je potrebné postupovať v zmysle zásady „in dubio pro reo“ a oslobodiť obžalovaného spod obžaloby. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Zástupca krajského prokurátora v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, dôvody uvedené v písomnom odôvodnení podaného opravného prostriedku odvolateľom a zotrval na návrhu, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí poukázal na dôvody uvedené v napadnutom rozsudku, zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu a navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Napokon, obžalovaný N. N. v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí sa pripojil k návrhu svojho obhajcu s tým, že konal v nutnej obrane, a ak by sa nebol bránil, bol by dopadol horšie.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 315 Tr.por.) skôr, než začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr.por. zisťoval, či odvolanie je prípustné, či bolo podané včas a oprávnenou osobou a či nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania, avšak z obsahu spisového materiálu zistil, že odvolanie je prípustné (§ 315 ods.1 Tr.por.), bolo podané včas - v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento opravný prostriedok podať (§ 309 ods.1 Tr.por.), oprávnenou osobou (§ 307 ods.1, ods.2 Tr.por.) a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania.

Krajský súd potom pri rozhodovaní o odvolaní odvolateľa postupoval v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr.por. a preskúmal tak zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykávané neprihliadol, nakoľko by neodôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia - vyjadrujúceho revízny princíp - odvolací súd preskúmvava len tie výroky, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako i správnosť postupu konania, predchádzajúceho napadnutému výroku rozsudku, s výnimkou, že odvolací súd musí prihliadnuť aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytykávané, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods.1 Tr.por.

Podľa § 2 ods. 10 Tr.por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstaráť dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr.por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Preskúmaním obsahu napadnutého rozhodnutia ako i obsahu podaného opravného prostriedku a obsahu spisového materiálu, odvolací súd zistil nasledovné.

Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, prvostupňový súd vykonal všetky dostupné dôkazy a to výsluchom obžalovaného N. N., poškodeného Ing. W. Z., svedkov B. V., B. Z., L. L., M. J., G. N., ďalej prečítaním výpovede svedka W. W., znaleckého posudku znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Ortopédia MUDr. Z. Y. a listinných dôkazov, na základe ktorých náležite zistil skutkový stav.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia prvostupňového súdu - vo vzťahu k prejednávanému rozhodnutiu, tieto podľa názoru odvolacieho súdu majú oporu vo vykonaných dôkazoch, na ktoré sa prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odvolal, a tieto sú podrobne rozobrané v jeho odôvodnení, a nakoľko sa odvolací súd so zisteniami prvostupňového súdu plne stotožňuje, odkazuje v ďalšom i na správne dôvody v ňom uvedené.

Prvostupňový súd v odôvodnení oslobodzujúceho rozsudku - v súlade s ustanovením § 165 ods.2 Tr. por. - riadne, logicky a presvedčivo vyložil, ktoré skutočnosti mal za preukázané, o aké dôkazy sa pri svojom rozhodovaní oprel, a akými úvahami sa spravoval pri ich hodnotení tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že vo veci boli vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy pre náležité zistenie skutkového stavu a tieto aj správne vyhodnotené v súlade s ustanovením § 2 ods.12 Tr. por.

Odvolací súd tak nemal pochybnosti o správnosti výroku v oslobodzujúcom rozsudku, pretože tento zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach.

Reagujúc - pre úplnosť - aj na dôvody odvolania odvolateľa zvyrazňuje najmä nasledovné.

Odvolateľ v odvolaní jednostranne poukazuje na dôkazy, ktoré svedčia iba v neprospech obžalovaného, naopak, dôkazy svedčiace v jeho prospech, opomína.

Odvolací súd zvyrazňuje, že vykonaným dokazovaním bolo - a to jednoznačne - preukázané, že to bol obžalovaný, ktorý udrel poškodeného päťou do tváre a spôsobil mu tak zistené poranenia.

Avšak, podľa ustanovenia § 25 Tr.zák. o nutnej obrane, čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený Trestným zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu. Ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

Základnou podmienkou nutnej obrany je, aby sa odvracal útok, ktorým je úmyselné alebo nedbanlivostné ľudské konanie. Útok musí priamo, teda bezprostredne hroziť alebo trvať, a preto nejde o nutnú obranu vtedy, keď útok už fakticky skončil alebo kde napadnutý reaguje na útok takým spôsobom, že útok v skutočnosti odpláca a nie odvracia. Teda v tých prípadoch, kedy po skončení útoku sám napadnutý prejde do útoku s úmyslom vysporiadať sa s útočníkom, od ktorého už nebezpečenstvo nehrozí. V takom prípade je občan trestne zodpovedný, ale len za následok, ktorý zavinene spôsobil touto časťou svojho konania - teda pri odplácaní útoku. U nutnej obrany, pri splnení vyššie citovaných zákonných podmienok, sa nevyžaduje primeranosť obrany v zmysle úplnej úmernosti (proporcionality) medzi významom ohrozeného spoločenského vzťahu a vzťahu dotknutého obranou. Ak má byť nutná obrana úspešná, môže a niekedy aj musí napadnutý použiť intenzívnejšie konanie alebo účinnejšie prostriedky než použil útočník. Nesmie ale ísť o konanie alebo prostriedky celkom zjavne neprimerané povahe a nebezpečnosti útoku.

Pri posudzovaní primeranosti obrany a útoku treba v zmysle citovaného ustanovenia o nutnej obrane brať do úvahy intenzitu oboch akcií, ako aj škodu, ktorá hrozila z útoku a škodu spôsobenú v obrane. Škoda spôsobená v obrane môže byť väčšia ako škoda, ktorú útočník spôsobil napadnutému alebo ktorá hrozila z jeho útoku. Nesmie však byť medzi nimi celkom zjavný nepomer. Pritom občan má právo výberu, či sa útoku vyhne inak než použitím obrany (napr. útekom) alebo sa rozhodne brániť, lebo nikto nie je povinný ustupovať pred neoprávneným útokom na záujmy chránené Trestným

zákonom, ale má naopak právo použiť proti takému útoku obranu, ktorá nie je celkom zjavne neprimeraná povaha a nebezpečnosti útoku. Riziko vyvolané útokom má znášať útočník.

Ak na druhej strane nutná obrana prekročí medze, ktoré stanovuje zákon, ide o vybočenie z medzí nutnej obrany (exces). Takéto konanie sa právne posúdi podľa skutkovej podstaty, ktorej znaky boli naplnené. Prírodzene, súd na vybočenie z medzí nutnej obrany prihliada a nesplnenie všetkých podmienok nutnej obrany môže byť tiež pri výmere trestu hodnotené ako poľahčujúca okolnosť - § 36 písm. i) Tr.zák.

Na základe uvedeného dospel i odvolací súd k záveru, že konanie obžalovaného bolo možné posúdiť ako konanie v nutnej obrane, nakoľko obrana bola celkom zjavne primeraná útoku, kedy obžalovaný reagoval na útok poškodeného a jeho brata, zisteným spôsobom v čase, kedy útok začal, teda ešte trval a obžalovaný nebol tým, kto vyprovokoval a začal útok.

V prípade, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nie je trestným činom v dôsledku okolností vylučujúcich protiprávnosť činu, bolo potrebné postupovať v zmysle § 285 písm. b) Tr. por., teda tak, ako v tomto prípade. Tu nenaplnenie znakov skutkovej podstaty žalovaných trestných činov spočíva v absencii subjektívnych znakov.

Preto krajský súd ako odvolací súd na základe vyššie zistených skutočností dospel k záveru, že oslobodzujúci rozsudok okresného súdu ako súdu prvého stupňa je vecne správny a zákonný vo svojom výroku, a preto postupom podľa ustanovenia § 319 Tr.por. odvolanie odvolateľa - okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti uzneseniu sťažnosť nie je prípustná (§ 185 ods. 2 Tr.por.).